

SLIM VERDUURZAMEN

SAMEN DUURZAAMHEID TOT IN HET HART
VAN ONZE GEBOUWEN BRENGEN

*"Durf te vragen,
te vertrouwen
en ruimte te geven."*

*Wees trots,
d(r)aag uit en verbindt."*

EVENWICHT & ENERGIE

Coalitieakkoord 2018-2022
VVD – GroenLinks – PvdA – CDA

gemeente Eindhoven – mei 2018

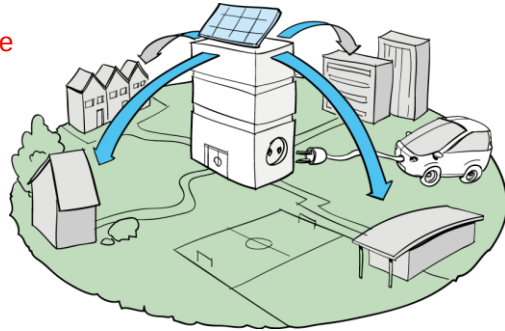
Zuinig op elkaar, op de stad en op de toekomst

- Zorgzaam en Zorgvuldig
- Sterk en Stedelijk
- Frisse lucht en nieuwe energie
- Stad met een groot hart
- Verbinden en Versterken
- Transparant en Toekomstbestendig

Ambities

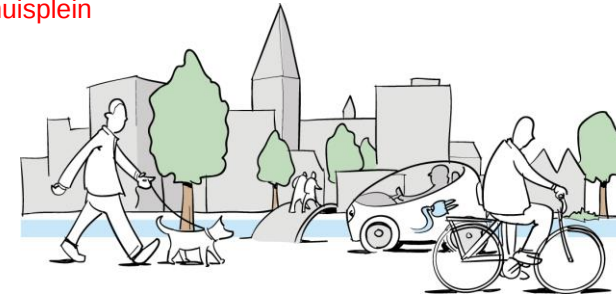

Sluitende businesscase

Energieneutraliteit per 2035

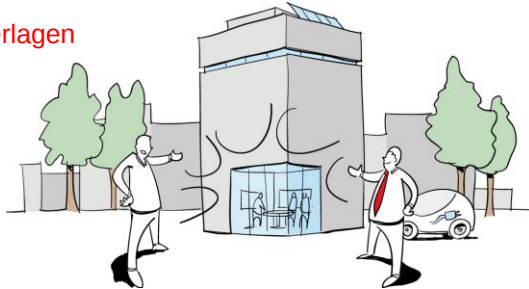
Verlevendigen Stadhuisplein

Een prettige leefomgeving

Energielasten verlagen

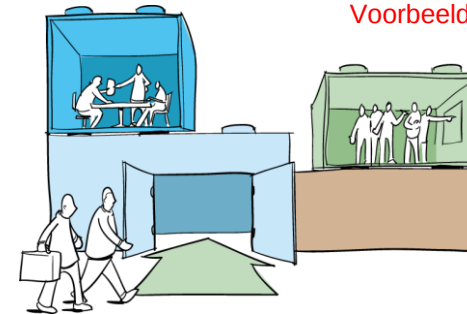
Onderhoudskosten verlagen

Zichtbaar maken innovatie

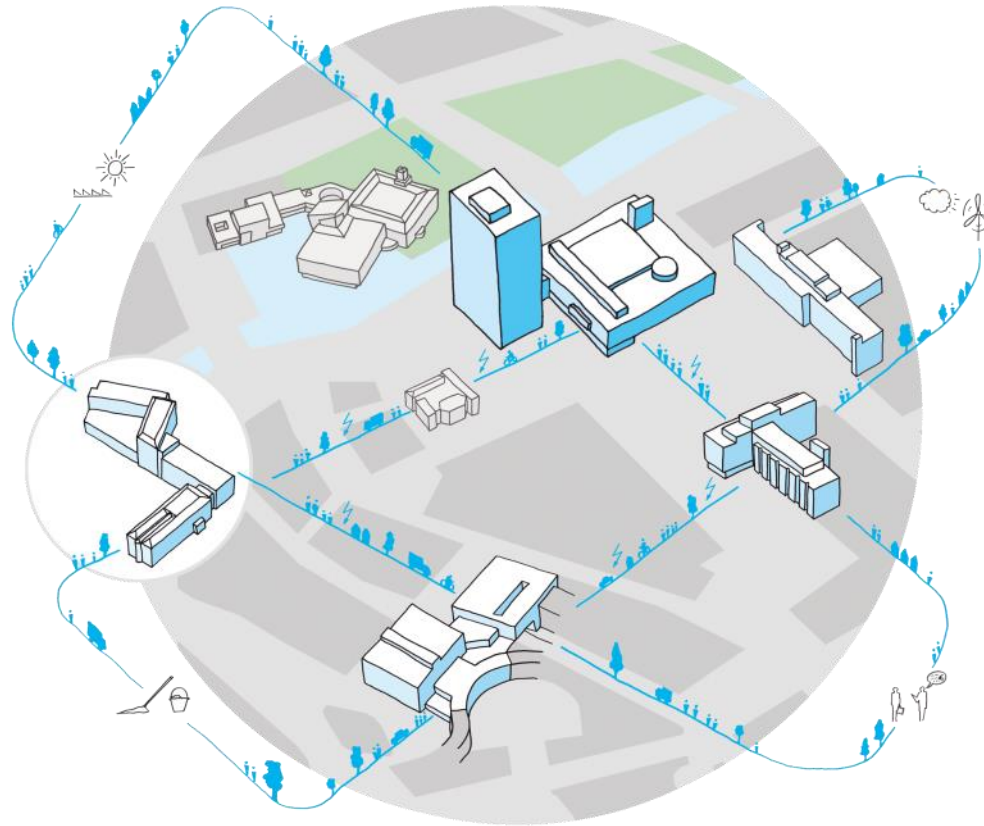
Minder co2 uitstoot

Voorbeeldfunctie

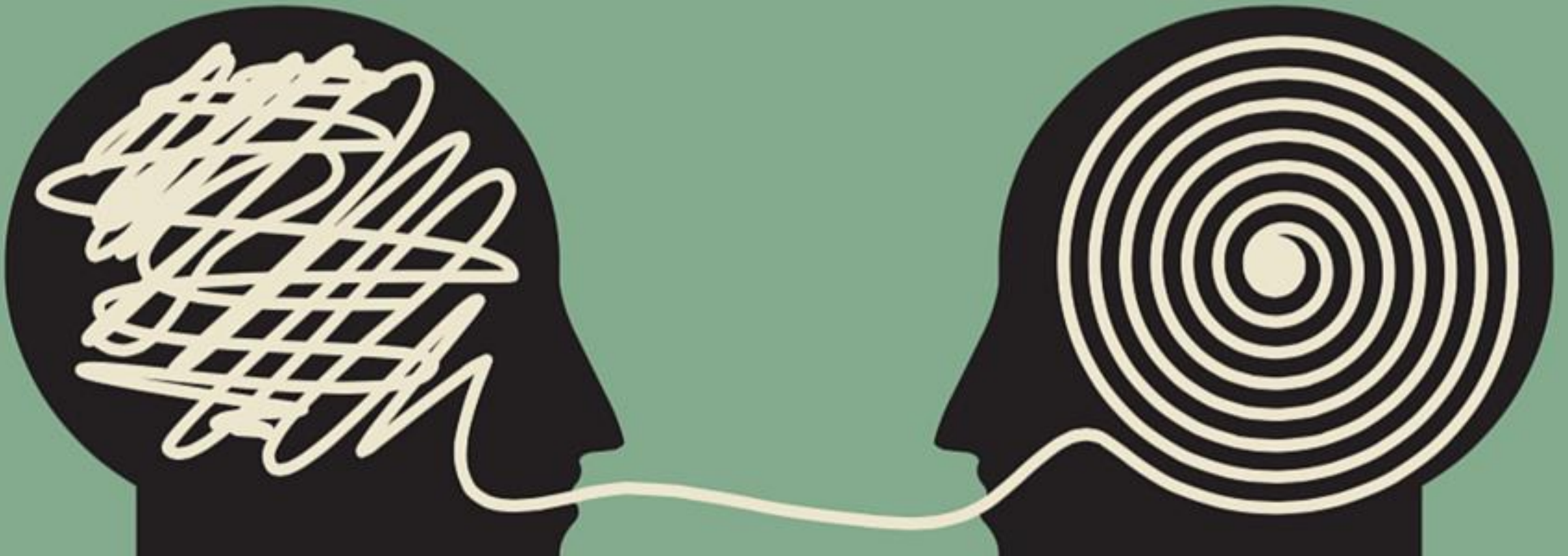
Samenwerking en openheid

Systembenadering + Scope

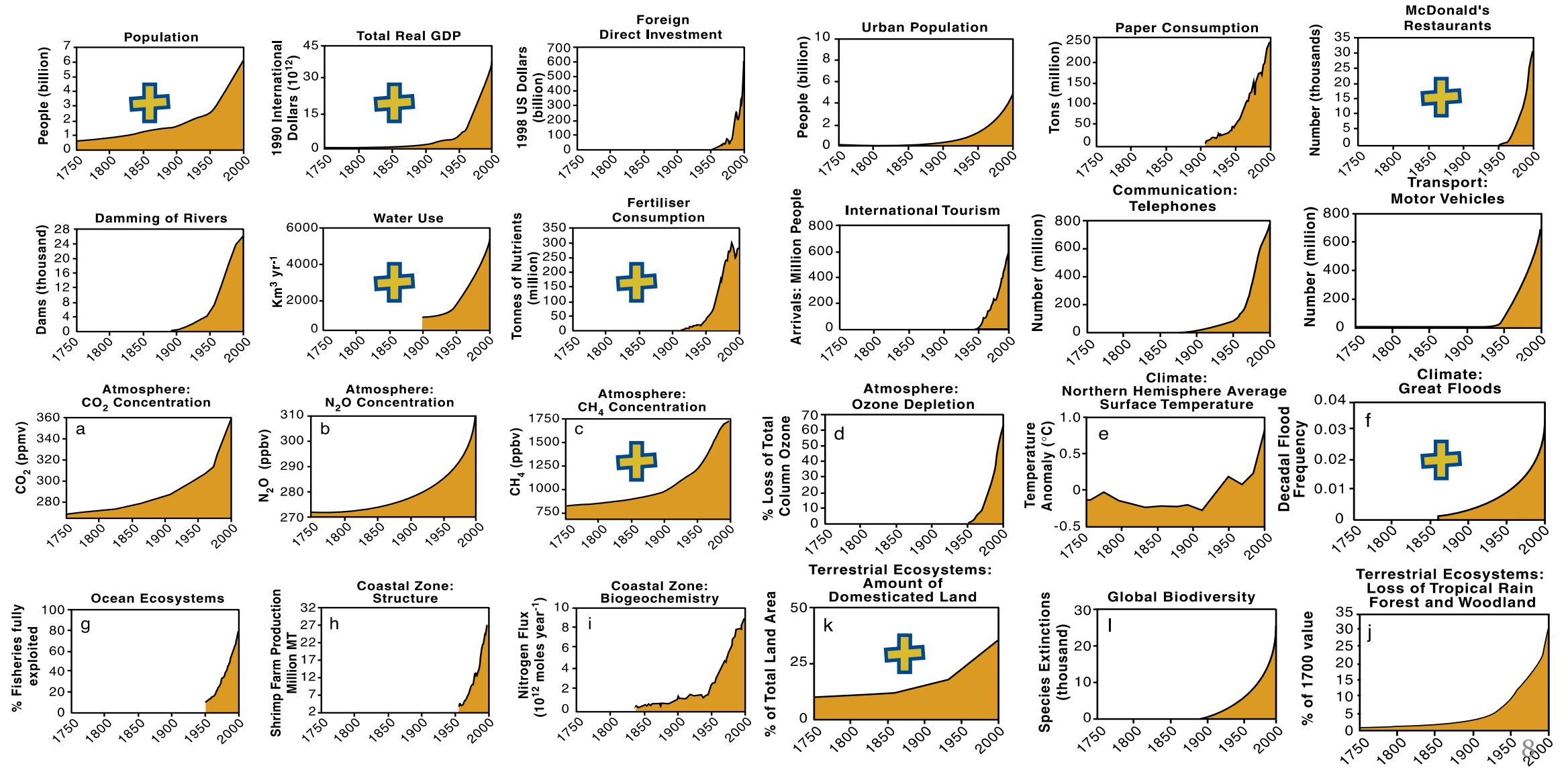
‘Een ontwikkeling die voorziet in de **behoeften** van de huidige generatie zonder daarmee het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen **behoeften** te voorzien in gevaar te brengen.’

definitie van de VN-commissie Brundtland uit 1987

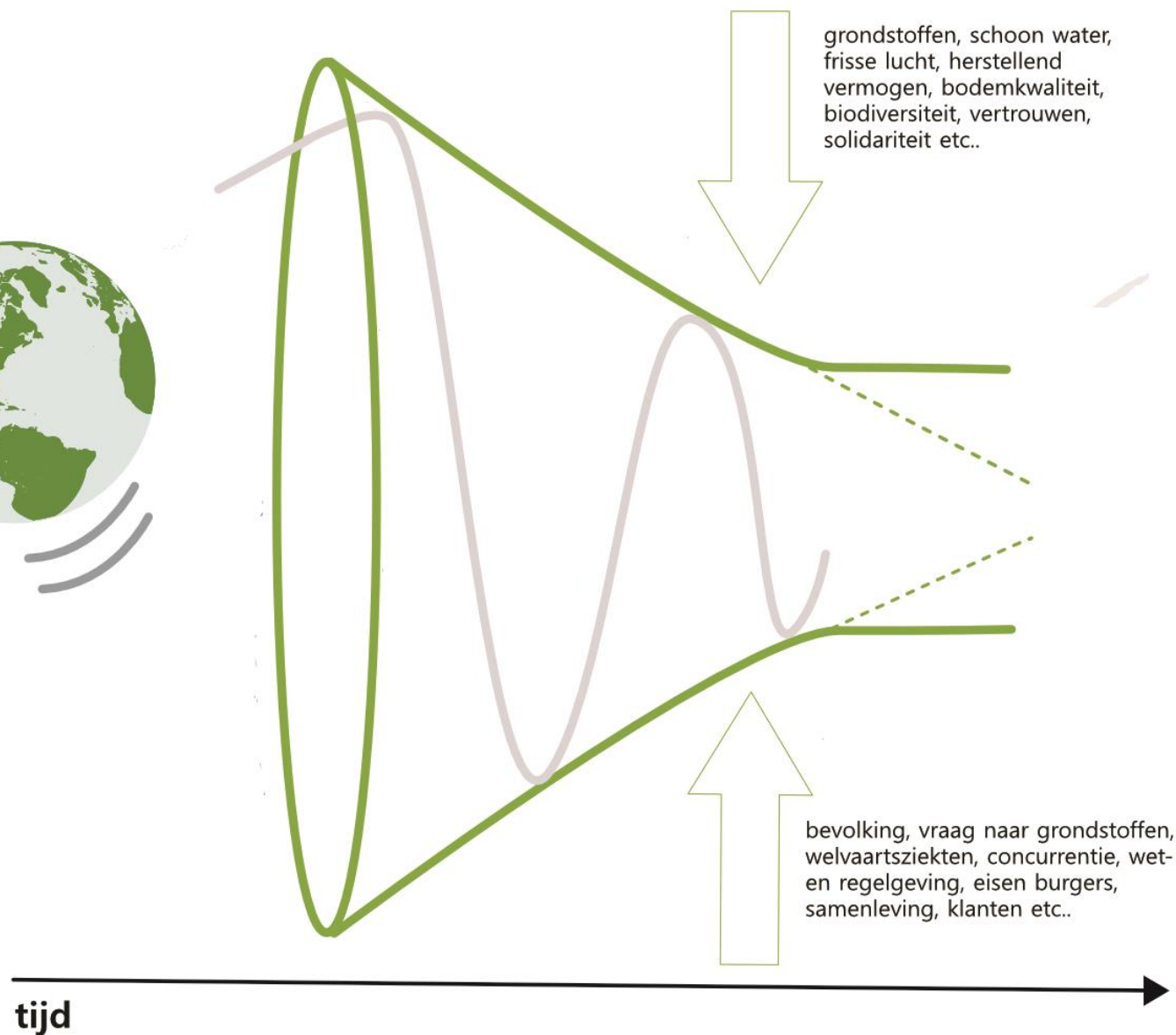

"ALLES HANGT SAMEN"

DRUK NEEMT
TOE...

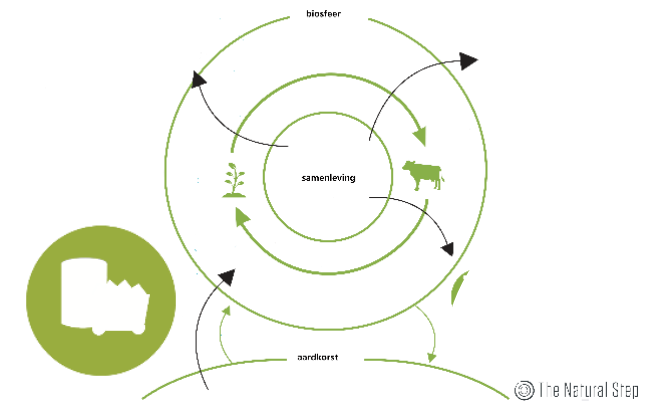

HET SYSTEEM

WE BRENGEN TE SNEL EN TE VEEL STOFFEN UIT DE AARDE IN DE BIOSFEER

Fossiele brandstoffen

- Diesel voor vervoer
- Aardgas voor verwarmen

Metalen

- Lood / zware metalen
- Chroom in verf,
zink in dakgoten

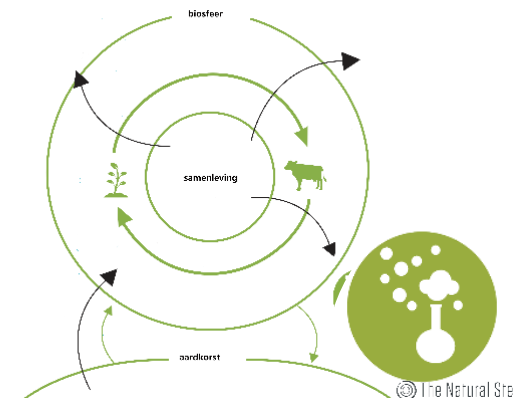

Mineralen

- Asbest in gebouwen
- Minerale afvalstromen

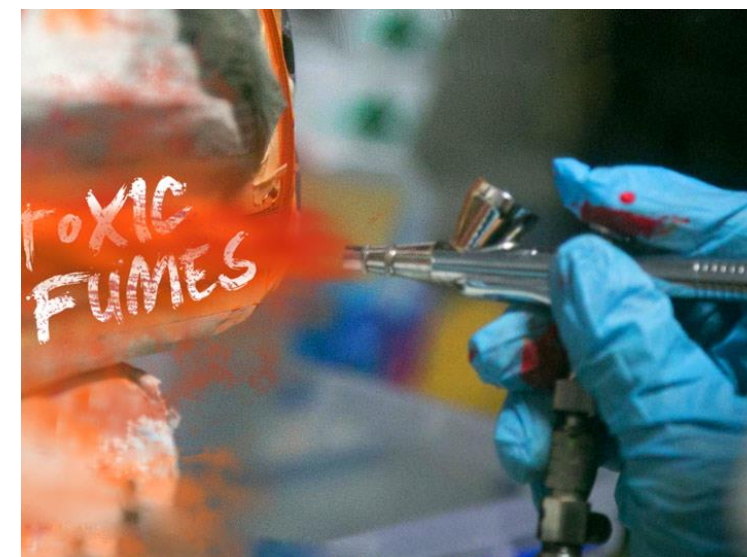
WE BRENGEN TE SNEL EN TEVEEL NATUURVREEMDE STOFFEN IN DE BIOSFEER

- Plastic verpakking (bisfenol A)
- Chemische pigmenten

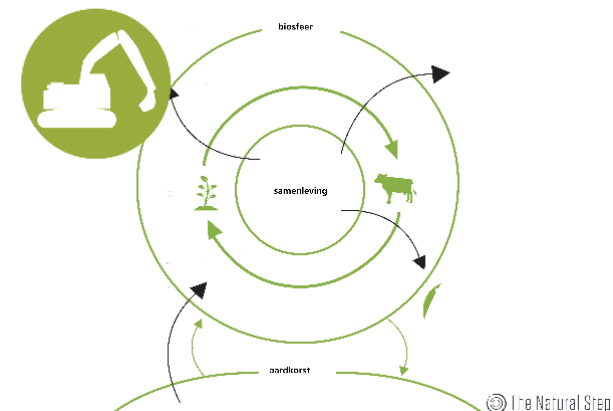
- Herbicide, fungicide
- Roet, fijnstof

- MDF/spaanplaat
- Harsen, formaldehyde in isolatie
- Vluchtige oplosmiddelen

WE BREKEN DE NATUUR SNELLER AF DAN DE NATUUR KAN HERSTELLEN

- Verstening van tuinen
- Ontbossing voor houtwinning

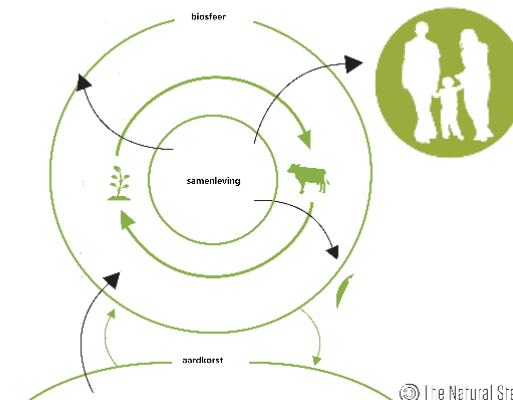
- Overbevissing van de zee
- Afbraak door massatoerisme

- Monoculturen voor voedsel
- Palmolie

WE BEPERKEN MENSEN IN HET VERVULLEN VAN HUN BASISBEHOEFTE

bedrijven

- Werkdruk
- Niet veilig werken

samenleving

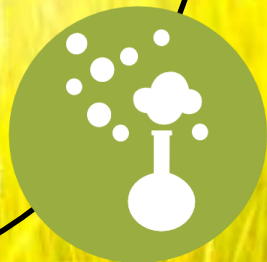
- Armoede
- Isolement

wereldwijd

- Diefstal van land
- Slavernij in mineralenmijnen

ONEINDIG POTENTIEEL

NIET MEER EN SNELLER STOFFEN UIT
DE AARDKORST IN HET MILIEU
BRENGEN DAN DE NATUUR KAN
VERWERKEN

Modulair produceren

Gesloten kringlopen

Alternatieven bedenken

Dematerialisatie

Alternatieve vormen van vervoer

Andere woonvormen

Slimme energieopslag

Stadslandbouw

Slimme oplossingen zijn nodig om te vervangen wat niet meer kan of om in gesloten kringlopen te brengen wat niet te vervangen is

NIET MEER EN SNELLER NATUURVREEMDE
STOFFEN IN HET MILIEU BRENGEN DAN DE
NATUUR KAN VERWERKEN.

Gezondheid voorop

Gesloten kringlopen

Alternatieven bedenken

Moleculair recyclen

Uitfaseren plastics

Biomimicry als inspiratie

Biobased

Minder soorten

Slimme oplossingen zijn nodig om te vervangen wat niet meer kan of om in gesloten kringlopen te brengen wat niet te vervangen is

DE NATUUR NIET SNELLER
AFBREKEN DAN DE TIJD DIE
NODIG IS OM TE HERSTELLEN

Ontharden van ruimte

Inheemse soorten

Klimaatadaptatie

Hernieuwbare materialen

Herstel van functies

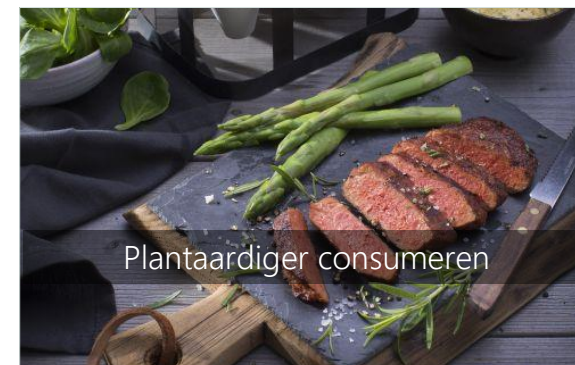
Wijken als ecosystemen

Anders voedsel produceren

Anders consumeren

Slimme oplossingen zijn nodig om ecosystemen te herstellen en afbraak te voorkomen door goede alternatieven

GEEN DINGEN DOEN WAARDOOR WE
MENSEN BEPERKEN IN HET VERVULLEN
VAN HUN BEHOEFTE.

Iedereen kan meedoen

Passende woonvormen

levensonderhoud

Basisbehoeften als recht

De wijk als ecosysteem

Samen leven

Zorg(en) Gezondheid

Zelfsturende zorgteams leveren
zorg op maat

Ruimte voor creativiteit

Ruimte voor individuele woonvormen

Leren en ontdekken

Ruimte om op te groeien

Ontspanning & sport

Gratis outdoor fitnessparken

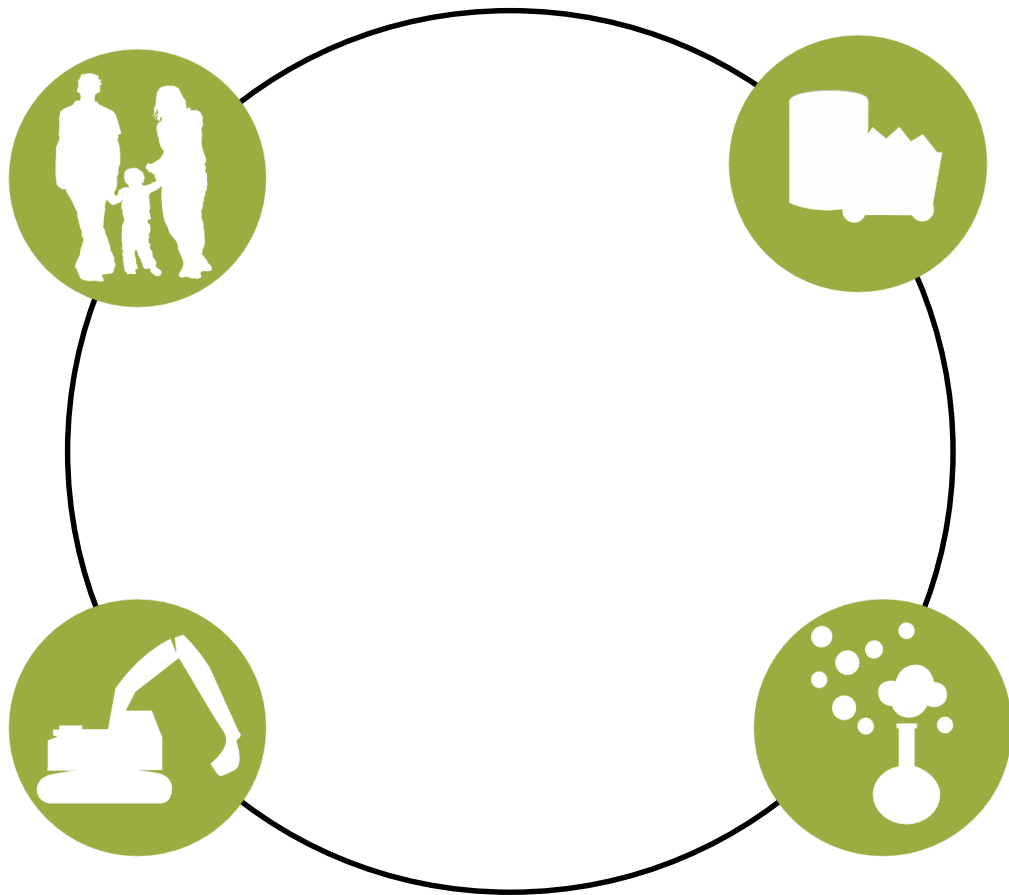
Veiligheid

Plek voor iedereen

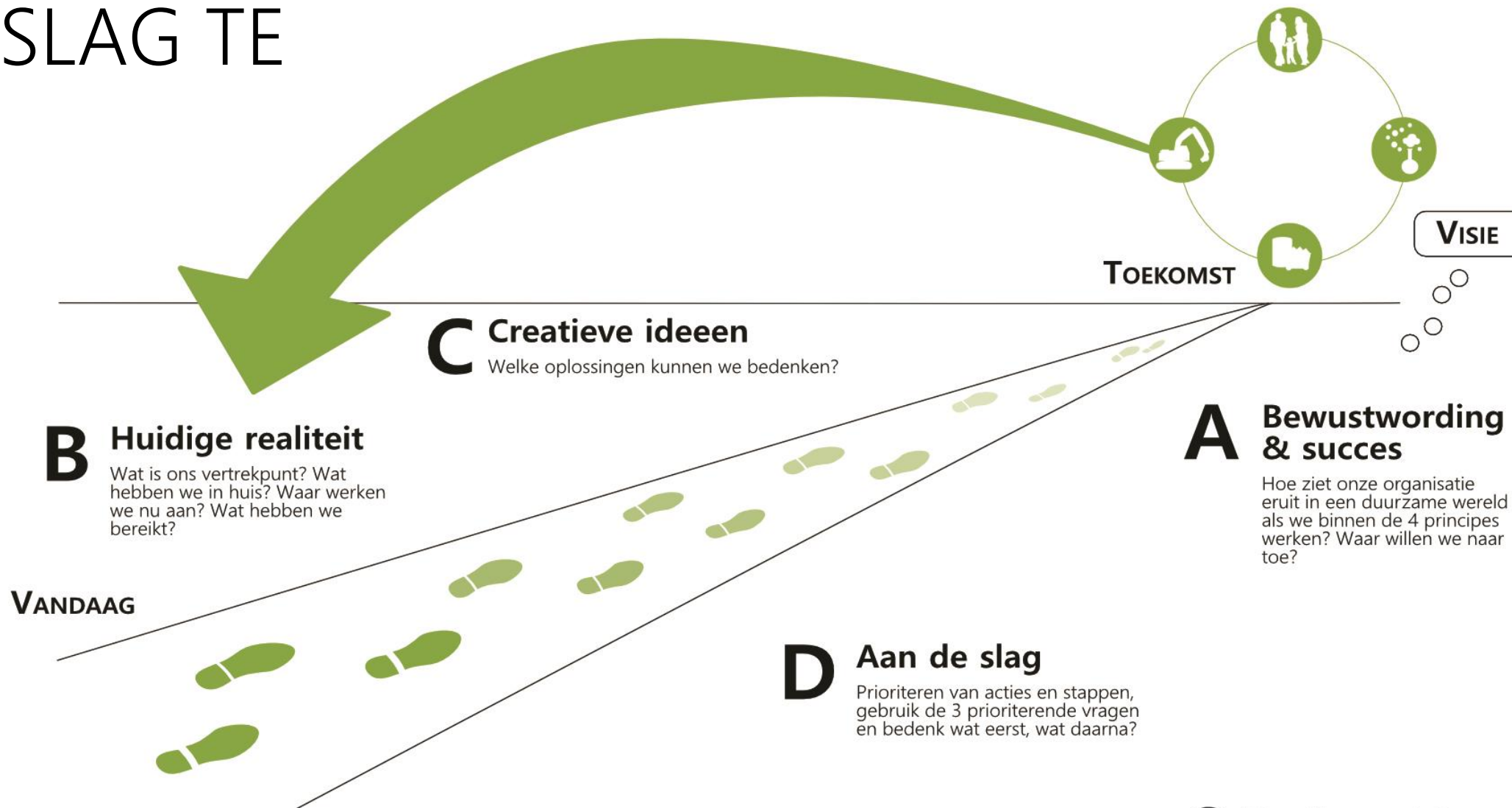

We moeten naar een inclusieve samenleving, waarin hulpbronnen eerlijk en rechtvaardig worden gedeeld en we mensen niet beperken, maar juist helpen met de invulling van fundamentele behoeften

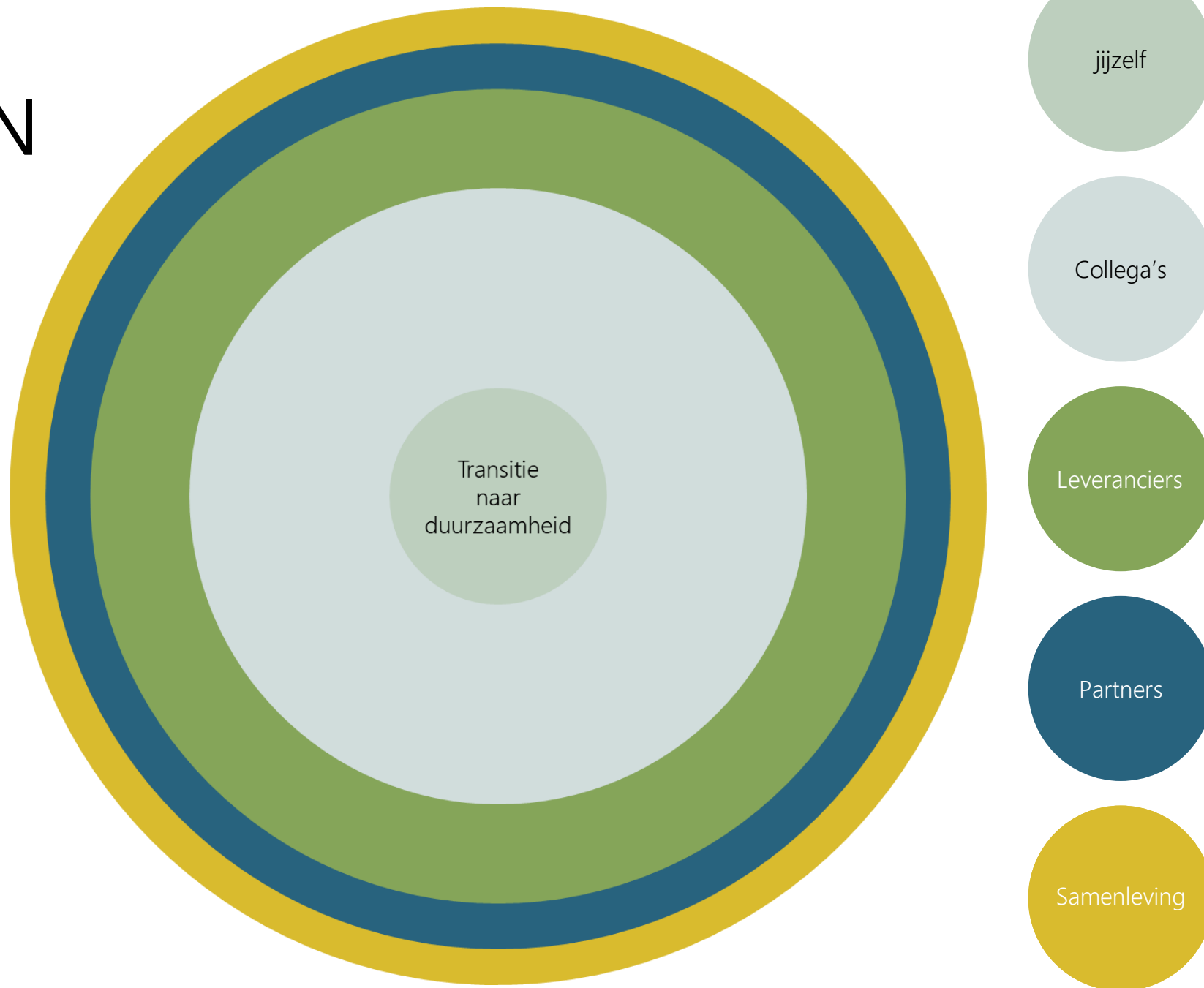

4 spelregels,
hoe pas je die toe?

EEN PROCES OM AAN DE SLAG TE GAAN

VERANDEREN VANUIT JE INVLOED

**WIE INITIATIEF
ZAAIT
ZAL VERANDERING
OOGSTEN**

Loesje

**AMBITIE
NOU GEWOON
ALLES**

Loesje

Duurzaamheidsthema's

- **CO2-reductie.** Duurzame opwek en energiebesparing
- **Circulariteit.** Grondstoffen en materialen
- **Duurzame (emissieloze) mobiliteit.** Smart Mobility
- **Biodiversiteit.** Flora en Fauna
- **Klimaatrobuust.** Voorkomen wateroverlast en hittestress
- **Gezondheid, comfort en toekomstbestendig.** Mens als gebruiker centraal.
- **Sociale impact.** Zorgen voor elkaar en verantwoorde productie.
- **Zichtbaarheid, MVO en TDK.** Duurzaamheid is zichtbaar. Design en innoveren vanzelfsprekend en we zijn er trots op.

Innovatieve vraag

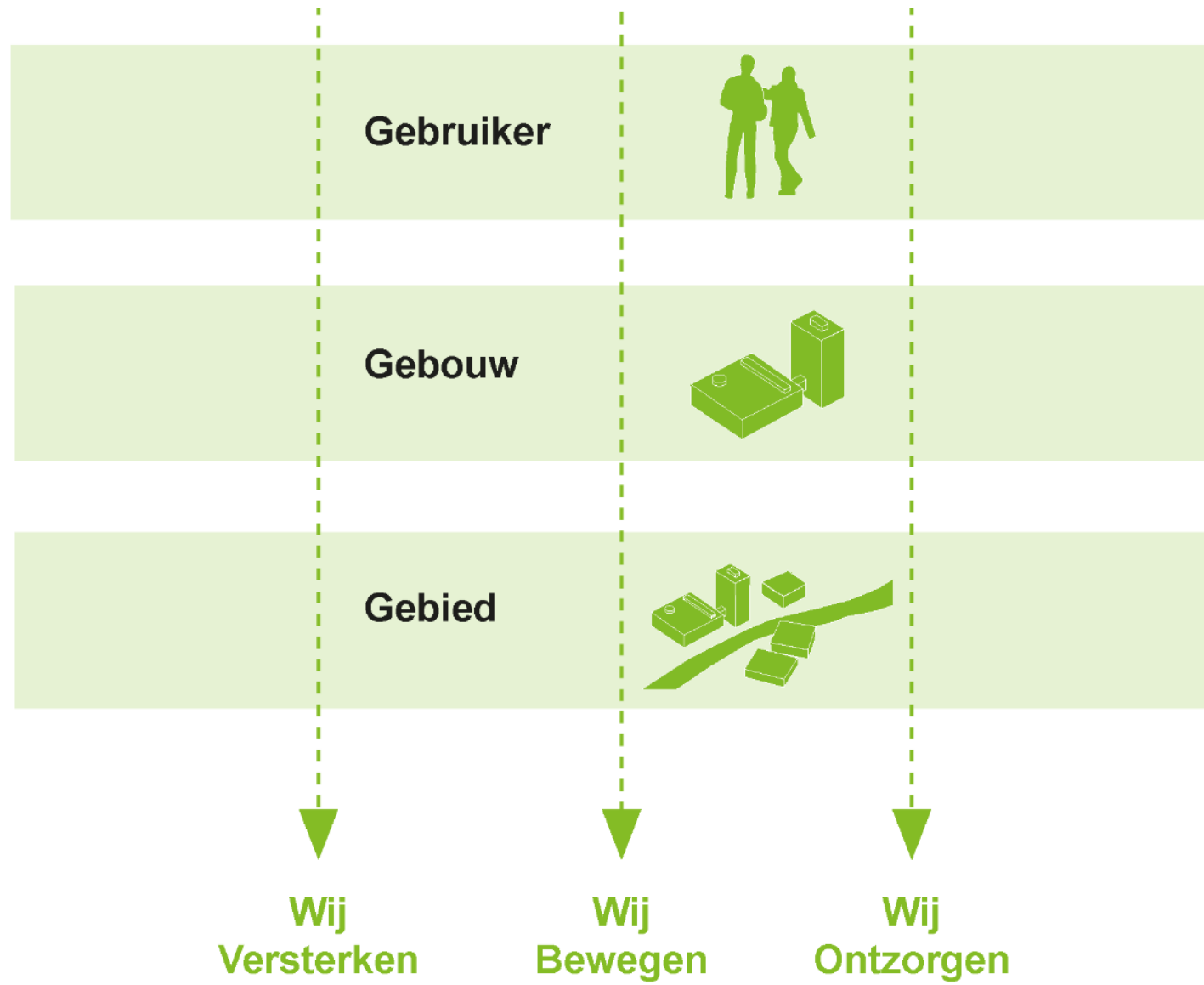
“Ga samen met ons de uitdaging aan waar we voor staan; het **slimmer** onderhouden van onze gemeentepanden in het stadshart, waarbij **systeemverduurzaming** en ambtelijke huisvesting zijn **geoptimaliseerd**.

Niet alleen op het moment 0, maar **gedurende de gehele samenwerking**.

En niet alleen gericht op onze organisatie, maar zet deze verduurzaming in als middel om **anderen** aan te zetten **mee** te **doen**.”

Centrale thema: Verlichtend
voorbeeld!

Integrale systeemverduurzaming

100% uitstootvrije en 100% duurzame gemeentelijke organisatie in 2025

Energie Gegarandeerd 50% energieneutraal in 2027, kans op 100%

Comfort Gebruiker centraal, minimaal comfort van 7,5

Materiaal Maximaal hergebruik cf. The Naturel Step

Water 10% waterbesparing, grijswatersysteem, waterberging

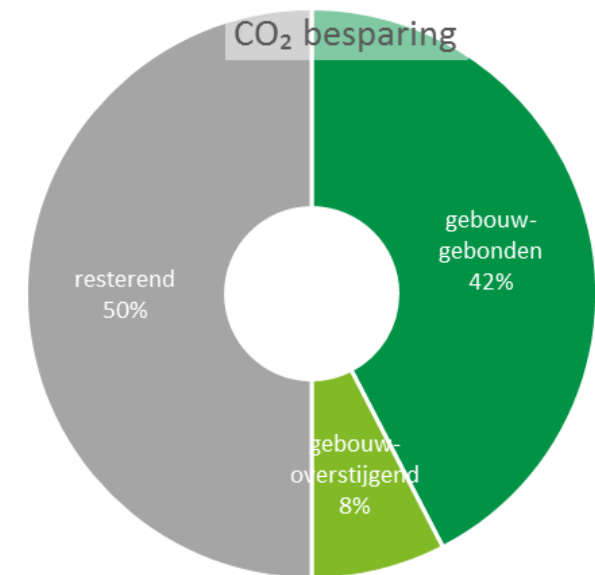
Biodiversiteit Greenspots op en rondom gemeentegebouwen

Mobiliteit Inzet op “elektrisch” fietsen, 150 laadpunten

Sociale Impact 10% Social return, 25% MKB, verhoging beleving

Stadhuisplein, duurzaamheidsambassadeurs

Zichtbaarheid Verlichtend Voorbeeld, krachtvoersessie

Ergieneutraliteit

Biodiversiteit

Mobiliteit

Comfort

Water

Materialen

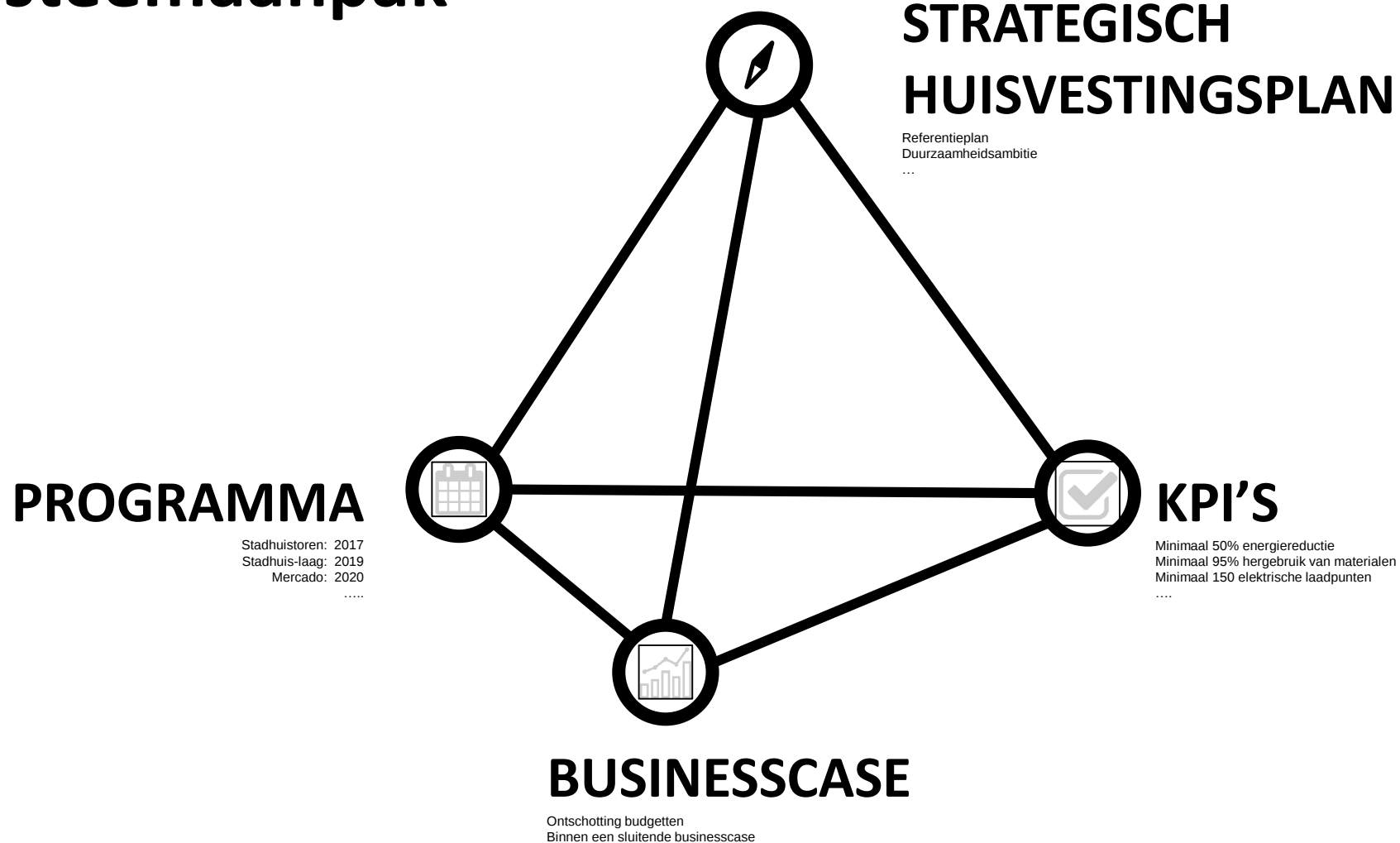

Sociale impact

Zichtbaarheid

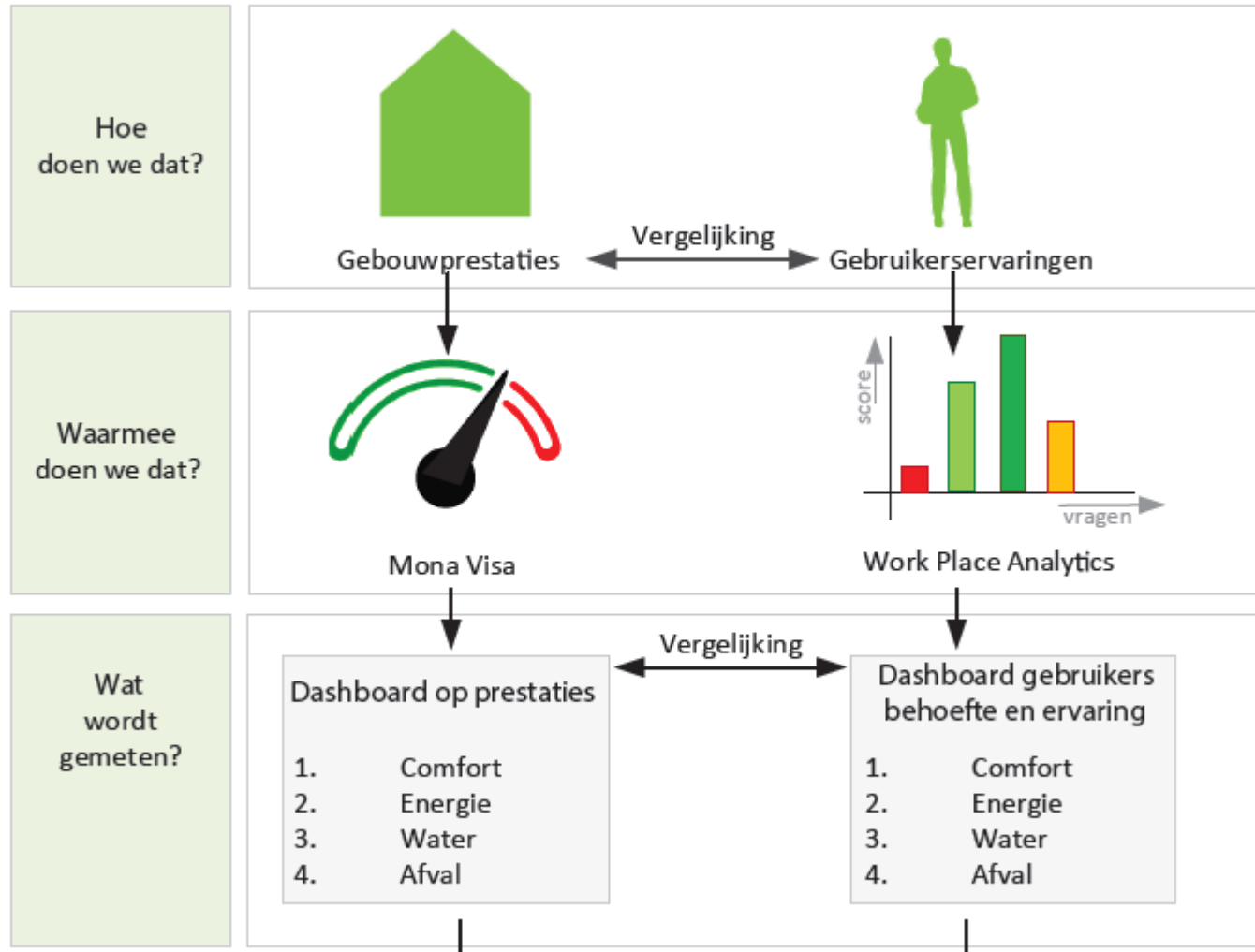
Systeemaanpak

KPI dashboard

Monitoren en bijsturen

- KPI's resultaatverplichting
- Voordelen landen in het project
- Beloning afhankelijk van tevredenheid

Integrale systeemverduurzaming

100% uitstootvrije en 100% duurzame gemeentelijke organisatie in 2025

Energie Gegarandeerd 50% energieneutraal in 2027, kans op 100%

Comfort Gebruiker centraal, minimaal comfort van 7,5

Materiaal Maximaal hergebruik cf. The Naturel Step

Water 10% waterbesparing, grijswatersysteem, waterberging

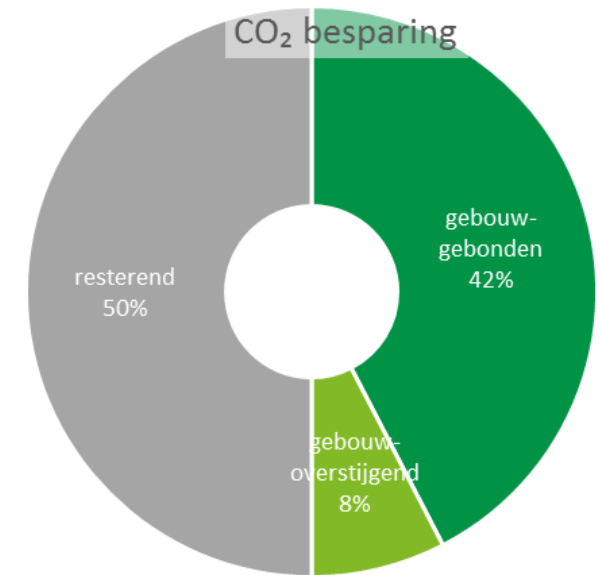
Biodiversiteit Greenspots op en rondom gemeentegebouwen

Mobiliteit Inzet op “elektrisch” fietsen, 150 laadpunten

Sociale Impact 10% Social return, 25% MKB, verhoging beleving

Stadhuisplein, duurzaamheidsambassadeurs

Zichtbaarheid Verlichtend Voorbeeld, krachtvoersessie

Ergieneutraliteit

Biodiversiteit

Mobiliteit

Comfort

Water

Materialen

Sociale impact

Zichtbaarheid

Integrale systeemverduurzaming

100% uitstootvrije en 100% duurzame gemeentelijke organisatie in 2025

Energie Gegarandeerd 50% energieneutraal in 2027, kans op 100%

Comfort Gebruiker centraal, minimaal comfort van 7,5

Materiaal Maximaal hergebruik cf. The Naturel Step

Water 10% waterbesparing, grijswatersysteem, waterberging

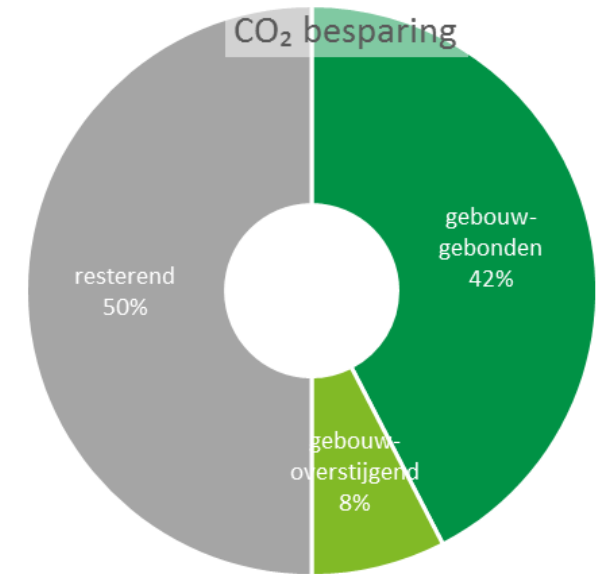
Biodiversiteit Greenspots op en rondom gemeentegebouwen

Mobiliteit Inzet op “elektrisch” fietsen, 150 laadpunten

Sociale Impact 10% Social return, 25% MKB, verhoging beleving

Stadhuisplein, duurzaamheidsambassadeurs

Zichtbaarheid Verlichtend Voorbeeld, krachtvoersessie

Ergieneutraliteit

Biodiversiteit

Mobiliteit

Comfort

Water

Materialen

Sociale impact

Zichtbaarheid

KRACHT VOER

SOCIAAL MATERIAAL

**Samen sloopmaterialen duurzaam
inzetten**

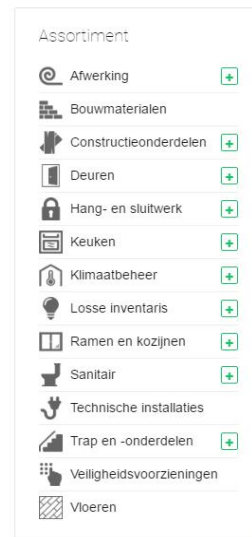
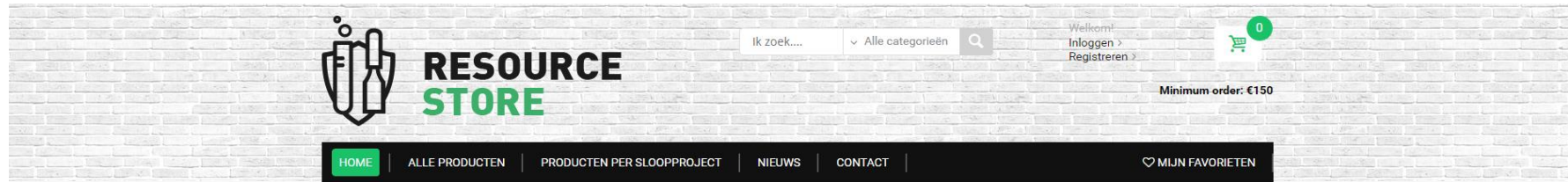
13 juli 2017

Vrijkomende materialen renovatie Stadhuistoren krijgen tweede leven

[L]
[SEP]

Materialenwebshop

Nieuwe producten

Stalen Bisscheroux
plafondplaten
€5.00

Stalen Bisscheroux
plafondplaten
€5.00

Wastafel
€10.00

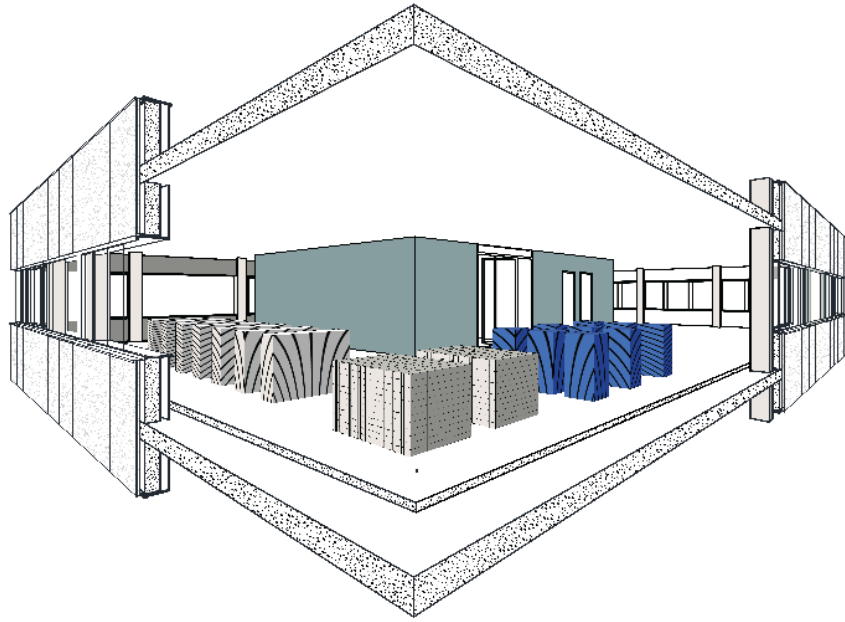
Resultaten eerste jaar

Materialen	Eis	Bereikt
Hergebruik	> 40%	> 95%
Herdistribueren	> 80%	> 100%
Recycle	>95%	> 96%

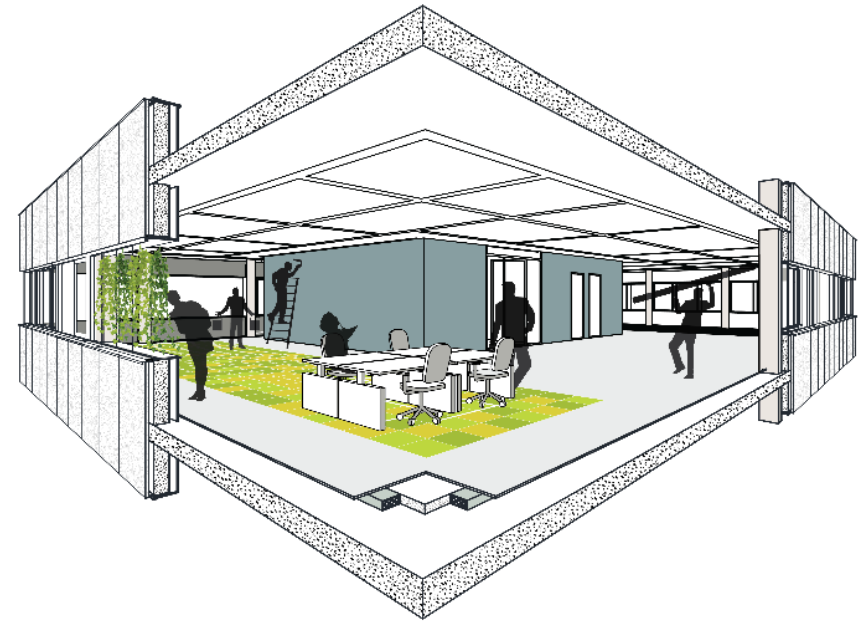
Intern hergebruik

- Systeemplafonds worden ingezet als gevelisolatie. (Circa 44,6 ton)
- Geperforeerde metalen plafondplaten worden onderdeel van het nieuwe klimaatplafond. (Circa 33,1 ton)
- Van de houten binnendeuren worden kasten gemaakt. (Circa 8,9 ton)
- Lamellenrails worden toegepast om de vloevloeren strak en recht af te kunnen werken.
- Toiletpotten en wastafels zijn gedemonteerd, bewerkt en teruggeplaatst. (Circa 1 ton)
- Hang- en sluitwerk van de deuren zijn hergebruikt.

Living Lab

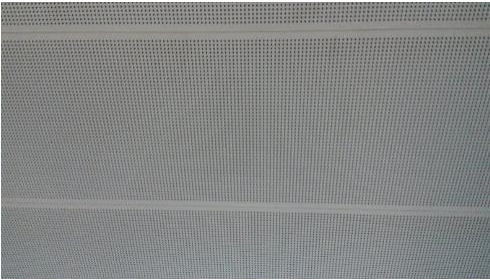

circulair opruimen

living lab

*"Durf te vragen,
te vertrouwen
en ruimte te geven."*

*Wees trots,
d(r)aag uit en verbindt."*